

XENOFONTE: Constitución dos Lacedemonios

XENOFONTE REFLEXIONA SOBRE A GRANDEZA DE ESPARTA

I, 1

Ἄλλ' ἐγὼ ἐννοήσας ποτὲ ὡς ἡ Σπάρτη τῶν ὀλιγανθρωποτάτων πόλεων οὕσα δυνατωτάτη τε καὶ ὀνομαστοτάτη ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐφάνη, ἐθαύμασα ὅτω ποτὲ τρόπῳ τοῦτ' ἐγένετο: ἐπεὶ μέντοι κατενόησα τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν Σπαρτιατῶν, οὐκέτι ἐθαύμαζον.

AS MULLERES DEBEN FACER DEPORTE IGUAL QUE OS HOMES

I, 4

πρῶτον μὲν [ὁ Λυκοῦργος] σωμασκεῖν ἔταξεν οὐδὲν ἥττον τὸ θῆλυ τοῦ ἄρρενος φύλου: ἔπειτα δὲ δρόμου καὶ ἰσχύος, ὥσπερ καὶ τοῖς ἀνδράσιν, οὕτω καὶ ταῖς θηλείαις ἀγῶνας πρὸς ἀλλήλας ἐποίησε, νομίζων ἐξ ἀμφοτέρων ἰσχυρῶν καὶ τὰ ἔκγονα ἐρρωμενέστερα γίγνεσθαι.

NORMAS SOBRE A PROCREACIÓN

I, 8

εἰ δέ τις αὖ γυναικὶ μὲν συνοικεῖν μὴ βούλοιτο, τέκνων δὲ ἀξιολόγων ἐπιθυμοίη, καὶ τοῦτο νόμιμον ἐποίησεν, ἦντινα [ἄν] εὐτεκνον καὶ γενναίαν ὀρώη, πείσαντα τὸν ἔχοντα ἐκ ταύτης τεκνοποιεῖσθαι. καὶ πολλὰ μὲν τοιαῦτα συνεχώρει.

DISPOSICIÓN SOBRE O ROUBO

II, 8

εἵπερ τὸ κλέπτειν ἀγαθὸν ἐνόμιζε, πολλὰς πληγὰς ἐπέβαλλε τῷ ἀλισκομένῳ; ὅτι, φημὶ ἐγώ, καὶ τᾶλλα, ὅσα ἄνθρωποι διδάσκουσι, κολάζουσι τὸν μὴ καλῶς ὑπηρετοῦντα. κἀκεῖνοι οὖν τοὺς ἀλισκομένους ὡς κακῶς κλέπτοντας τιμωροῦνται.

Ἐναντία γε μὴν καὶ τάδε τοῖς ἄλλοις Ἑλλησι κατέστησεν ὁ Λυκούργος ἐν τῇ Σπάρτῃ νόμιμα. ἐν μὲν γὰρ δήπου ταῖς ἄλλαις πόλεσι πάντες χρηματίζονται ὅσον δύνανται: ὁ μὲν γὰρ γεωργεῖ, ὁ δὲ ναυκληρεῖ, ὁ δ' ἐμπορεύεται, οἱ δὲ καὶ ἀπὸ τεχνῶν τρέφονται: ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ ὁ Λυκούργος τοῖς [μὲν] ἐλευθέροις τῶν μὲν ἀμφὶ χρηματισμὸν ἀπέειπε μηδενὸς ἀπτεσθαι, ὅσα δὲ ἐλευθερίαν ταῖς πόλεσι παρασκευάζει, ταῦτα ἔταξε μόνα ἔργα αὐτῶν νομίζειν.

ἔφοροι οὖν ἱκανοὶ μὲν εἰσι ζημιοῦν ὃν ἂν βούλωνται, κύριοι δ' ἐκπράττειν παραχρῆμα, κύριοι δὲ καὶ ἄρχοντας μεταξὺ [καὶ] καταπαῦσαι καὶ εἰρξάει γε καὶ περὶ τῆς ψυχῆς εἰς ἀγῶνα καταστήσαι. τοσαύτην δὲ ἔχοντες δύναμιν οὐχ ὥσπερ αἱ ἄλλαι πόλεις ἐῷσι τοὺς αἰρεθέντας αἰεὶ ἄρχειν τὸ ἔτος ὅπως ἂν βούλωνται, ἀλλ' ὥσπερ οἱ τύραννοι καὶ οἱ ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἐπιστάται, ἦν τινα αἰσθάνωνται παρανομοῦντά τι, εὐθύς παραχρῆμα κολάζουσι.

ἐπαναλήψομαι δὲ ὡς ἐξορμάται σὺν στρατιᾷ ὁ βασιλεὺς. θύει μὲν γὰρ πρῶτον οἴκοι ὦν Διὶ Ἀγήτορι καὶ τοῖς σιοῖν [αὐτῶ]: ἦν δὲ ἐνταῦθα καλλιερῆση, λαβὼν ὁ πυρφόρος πῦρ ἀπὸ τοῦ βωμοῦ προηγείται ἐπὶ τὰ ὅρια τῆς χώρας: ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκεῖ αὖθις θύεται Διὶ καὶ Ἀθηνᾶ. ὅταν δὲ ἀμφοῖν τούτοις τοῖν θεοῖν καλλιερηθῇ, τότε διαβαίνει τὰ ὅρια τῆς χώρας.

ἀλλὰ γὰρ ὅτι μὲν παλαιότατοι οὗτοι οἱ νόμοι εἰσί, σαφές: ὁ γὰρ Λυκούργος κατὰ τοὺς Ἡρακλείδας λέγεται γενέσθαι: οὕτω δὲ παλαιοὶ ὄντες ἔτι καὶ νῦν τοῖς ἄλλοις καινότατοί εἰσι: καὶ γὰρ τὸ πάντων θαυμαστότατον ἐπαινοῦσι μὲν πάντες τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα, μιμῆσθαι δὲ αὐτὰ οὐδεμία πόλις ἐθέλει.

FRAGMENTOS LÍRICOS DE ALCMÁN DE ESPARTA

Paisaxe nocturna

εὐδουσι δ' ὀρέων
 κορυφαί τε καὶ φάραγγες
 πρώονές τε καὶ χαράδραι
 ὕλα τ' ἔρπέτ' ὄσσα
 τρέφει μέλαινα γαῖα
 θῆρες τ' ὀρεσκώιοι
 καὶ γένος μελισσᾶν
 καὶ κνώδαλ' ἐν βένθεσσι πορφυρέας ἀλός:
 εὐδουσι δ' οἰωνῶν
 φύλα ταυνοπερυγῶν.

Vellez do poeta

οὐ μ' ἔτι, παρσενικαὶ μελιγάρυες ἰαρόφωνοι,
 γυῖα φέρην δύναται: βάλε δὴ βάλε κηρύλος εἶην,
 ὅς τ' ἐπὶ κύματος ἄνθος ἄμ' ἀλκυόνεσσι ποτῆται
 νηδεὲς ἦτορ ἔχων, ἀλιπόρφυρος ἰαρός ὄρνις.